

Średniowieczni Słowianie w osadzie w Grudusku

Inwestycja nawiązuje do tradycji historycznych Gruduska. Na przełomie I i II w. miejscowość leżała na szlaku handlowym, prowadzącym z południa i wschodu na północ. Była to odnoga słynnego szlaku bursztynowego. Do naszych czasów zachowały się liczne ślady dawnej kultury przeworskiej, czyli strażników szlaku. Należą do nich m.in. bogato wyposażone cmentarzyska. Okres „wędrowek ludów” i przybycie na te tereny Słowian około VI w., nie zahamowały nurtu wymiany handlowej. Nadal krzyżowały się tu wpływy wschodu (Rusi), południa (Bizancjum, kraje arabskie) i północy (Prusowie). To właśnie handel dalekosiężny, ale też lokalny leżał u podstaw rozwoju miejscowości we wczesnym średniowieczu.

Właśnie do tych czasów będzie nawiązywała średniowieczna osada wybudowana na dawnym grodzisku w Grudusku. W ramach innego unijnego projektu powstał obiekt, w skład którego wchodzi m.in. drewniana palisada obronna z bramą i podestem, Chata Ścibory (muzeum), Chata Snycerza, Chata Kowala, Dom Duży oraz drewniane rzeźby dwóch wojów, usytuowane przed bramą główną. Wybudowany skansen wyglądem przypomina osadę podgrodową z okresu wczesnego średniowiecza. Obecna umowa, w ramach której gmina otrzyma unijne dofinansowanie zakłada wyposażenie tych obiektów.

W Chacie Ścibory zaplanowano muzeum, w którym będzie można podziwiać przedmioty pochodzące z wykopaliśk archeologicznych – naczynia, broń, narzędzia itp. Znajdą się tu zarówno autentyczne eksponaty, jak i kopie, wchodzące w skład inscenizacji. Inwestycja obejmie m.in. zakup gablot, sprzętu multimedialnego, a także stołów i ław, nawiązujących do epoki średniowiecza. W największym z pomieszczeń – Chacie Ścibory – odbywać się będą wykłady i prelekcje na tematy związane z okresem wczesnego średniowiecza.

Do Chaty Kowala zakupiona zostanie plecionkowa wiata, kryta strzechą, w której znajdą się palenisko kamienne, piec odlewniczy, tygły do topienia brązu, żelazne kowadło i narzędzia do wybijania monet.

Wiata otoczona częściowo płotkiem wiklinowym zakupiona zostanie jako wyposażenie do Chaty Garncarza. Znajdą się w niej piec garncarski do wypalania naczyń, koła garncarskie oraz miejsce na składowanie surowca, czyli gliny, a także różnorodne cebrzyki i naczynia do rozrabiania i uplastyczniania materiałów oraz półki do suszenia półproduktów. Chata zostanie wyposażona również w przedmioty codziennego użytku oraz sprzęty: ławy do strugania gliny, żarna nieckowe, narzędzia, stoły, ławki oraz szalowane miejsce do deptania i przechowywania gliny.

W Domu Dużym utworzone zostanie stanowisko kuchenne. Na jego wyposażeniu będą: prażnice, żarna nieckowe, żarna rotacyjne, naczynia do pędzenia dziegciu, stępa ręczna i nożna, palenisko ogniskowe, piec kopułowy do pieczenia chleba, wędzarnia.

Przy każdej z chat umieszczone zostaną tablice z informacjami na temat życia codziennego naszych przodków w językach: polskim, angielskim, rosyjskim i niemieckim. Osada dostępna będzie dla zwiedzających codziennie od kwietnia do października w godz. od 10.00 do 18.00 oraz od listopada do marca po wcześniejszej rezerwacji terminu.

Tytuł projektu: *Zachowanie i promocja dziedzictwa kulturowego poprzez odtworzenie życia średniowiecznej osady na grodzisku wczesnohistorycznym w Grudusku*

Beneficjent: gmina Grudusk

Całkowita wartość projektu: 534 800 zł

Kwota dofinansowania: 454 580 zł

Działanie 6.1. Kultura